

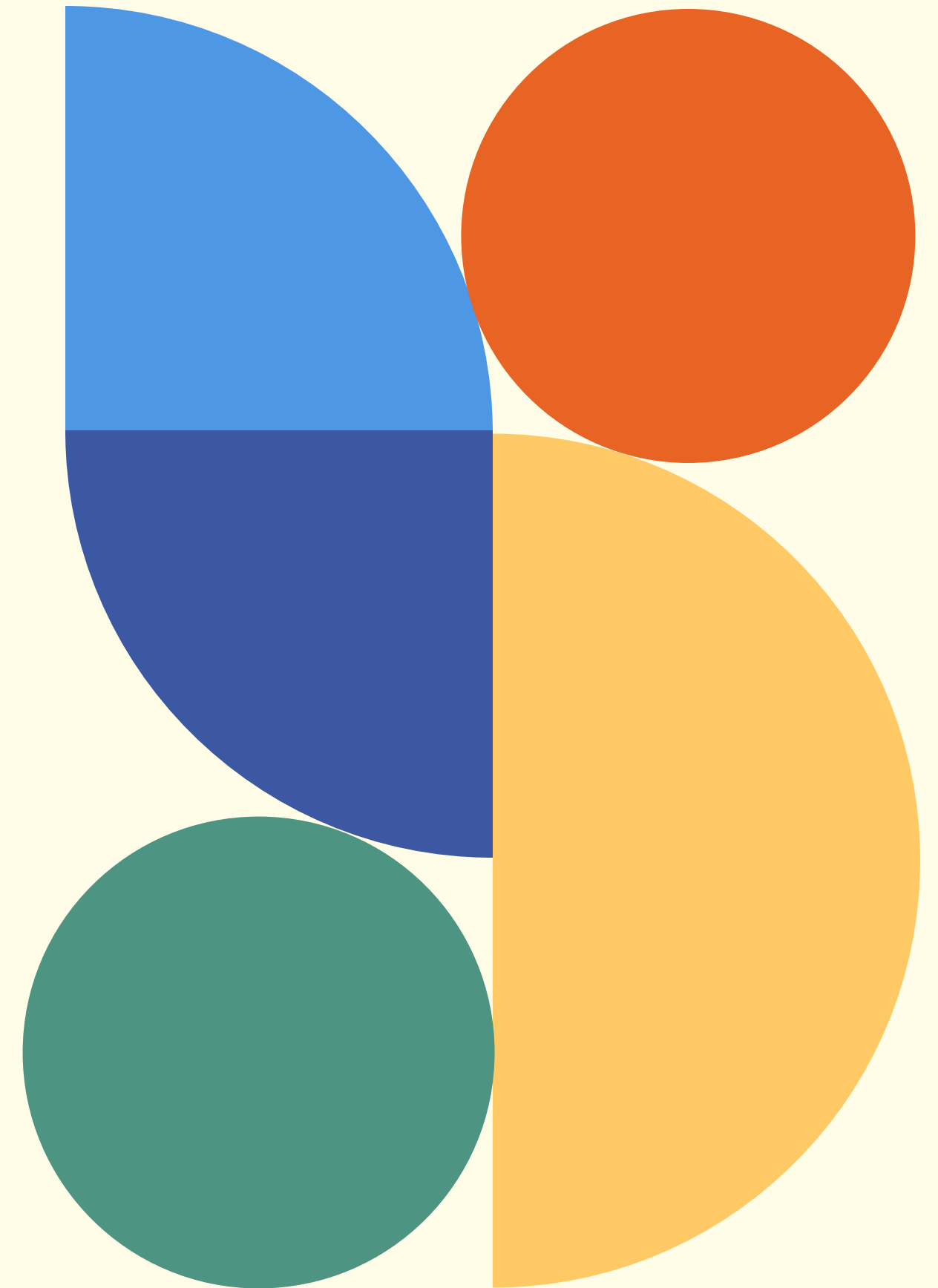
Voorbij FBT

Workshop Beeldende Gezinstherapie voor
gezinnen met een jongere met een eetstoornis

Donderdag 17 november 2022

Kitty van de Maat

Beeldend Therapeut
Centrum Eetstoornissen
Ursula Jeugd

Agenda Workshop

Wat we vandaag gaan doen

- Voorstellen
- Beeldende therapie en
Beeldende gezinstherapie
- Toepassing en recent
onderzoek
- Interactief onderdeel
Beeldende gezinsobservatie
- Blik op de toekomst en
afroning

Over de mij

Ik ben Kitty en ik werk als
beeldend therapeut bij het CEUJ

Mijn passie ligt in systemisch werken

- 2017 Centrum Trauma en Gezin, Bascule. Eerste ervaring werken met gezinnen.
- 2019 Kinder en adolescenten kliniek, Erasmus MC. Eerste ervaring werken met eetstoornissen, individueel en in groepsverband.
- 2020 Centrum Eetstoornissen Ursula Jeugd. Eerste ervaring systemisch werken met gezinnen met een jongere met een eetstoornis naast individueel en groepswerk.

En wie zijn jullie?

Korte voorstelronde

Beeldende therapie

Bij Vaktherapie staat doen en ervaren centraal, de focus ligt op het non verbale ten opzichte van het verbale (Van Hooren, 2013).

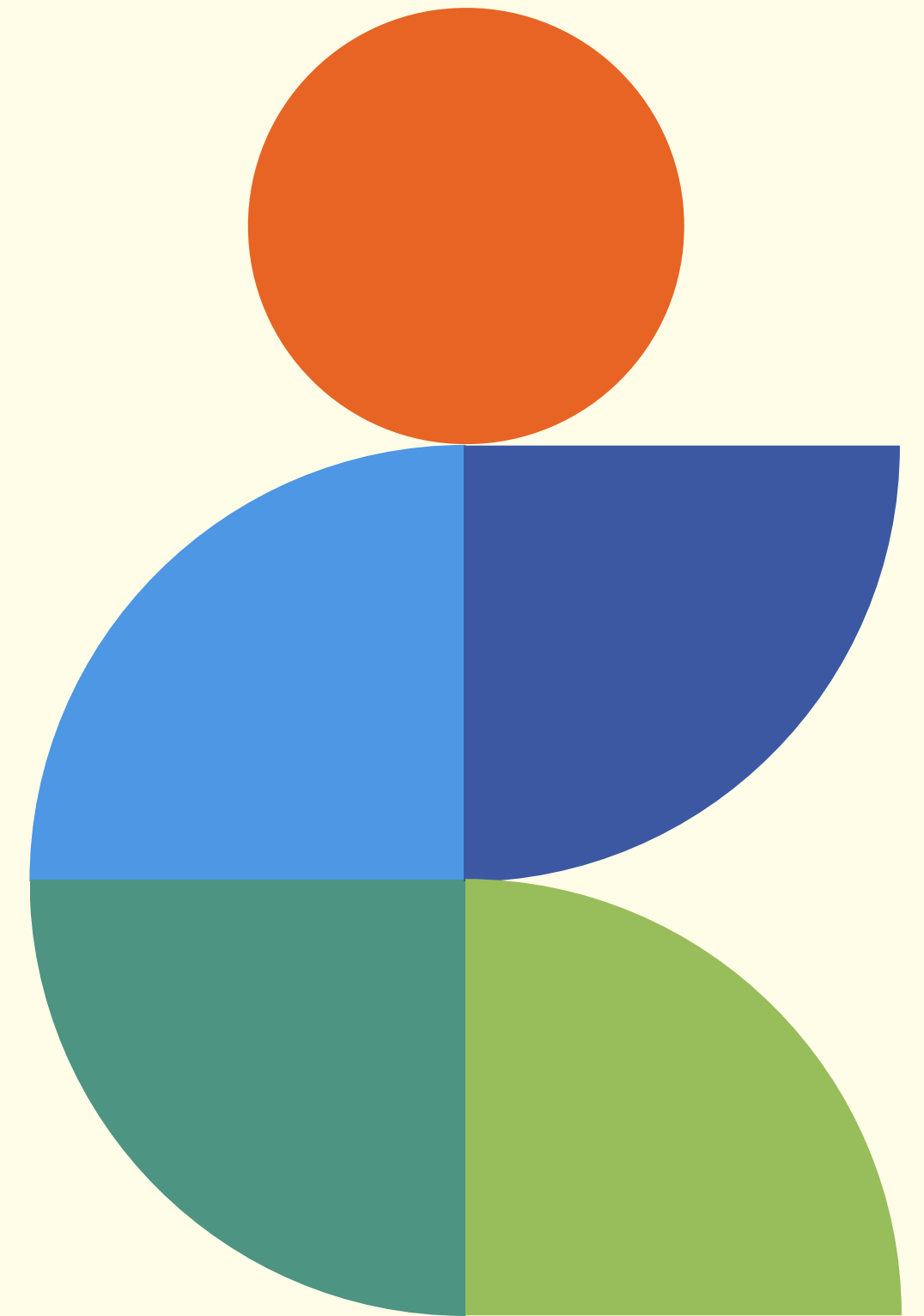
Beeldende therapie wordt door cliënten beschreven als een middel om tot diepere gevoelslagen te kunnen komen en geconfronteerd te kunnen worden met patronen in hun denken, voelen en handelen binnen een veilige therapeutische setting. Er wordt methodisch gewerkt via gerichte interventies met beeldend materiaal, gereedschap en diverse technieken en hierdoor kunnen er zintuigelijke, cognitieve en emotionele ervaringen worden opgedaan (GGZ Standaard, z.d.).

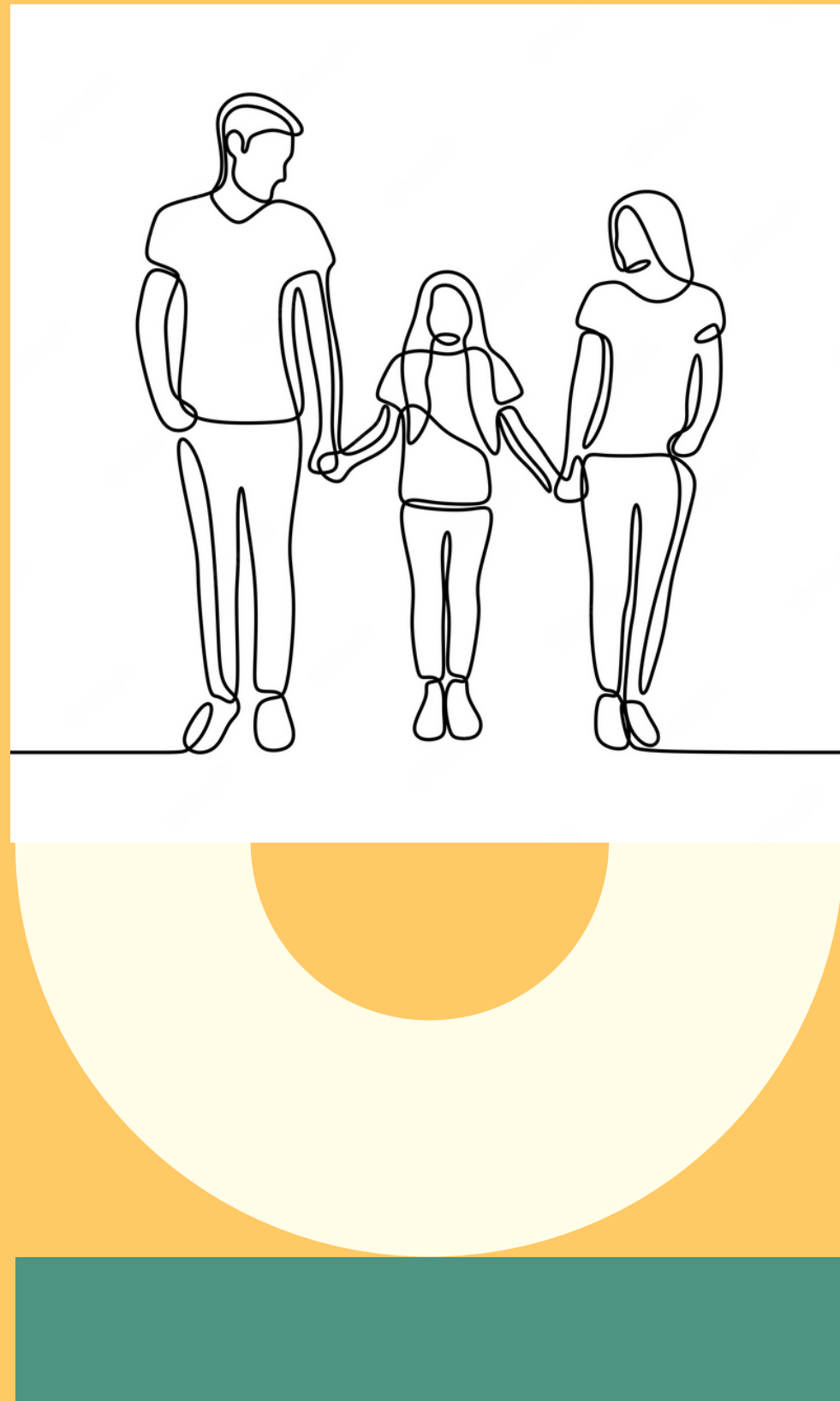

Waarom beeldende gezinstherapie bij eetstoornissen?

Systeemtherapie voorkeursbehandeling bij
eetstoornissen bij jeugd (Akwa GGZ, 2017).

Vaak neemt het kind vanuit de eetstoornis
de regie over in het gezin met als gevolg
dat de onderlinge relaties en hiërarchie en
verstoord raakt. Het is van belang om de
omgeving van het kind nauw te betrekken
tijdens de behandeling (Van der Hulst et
al., z.d.).

Beeldende gezinstherapie voor eetstoornissen

Geschikt voor gezinnen die moeilijk met reguliere systeemtherapie uit de voeten kunnen. Bijvoorbeeld minder verbaal of juist zeer verbaal ingestelde gezinnen.

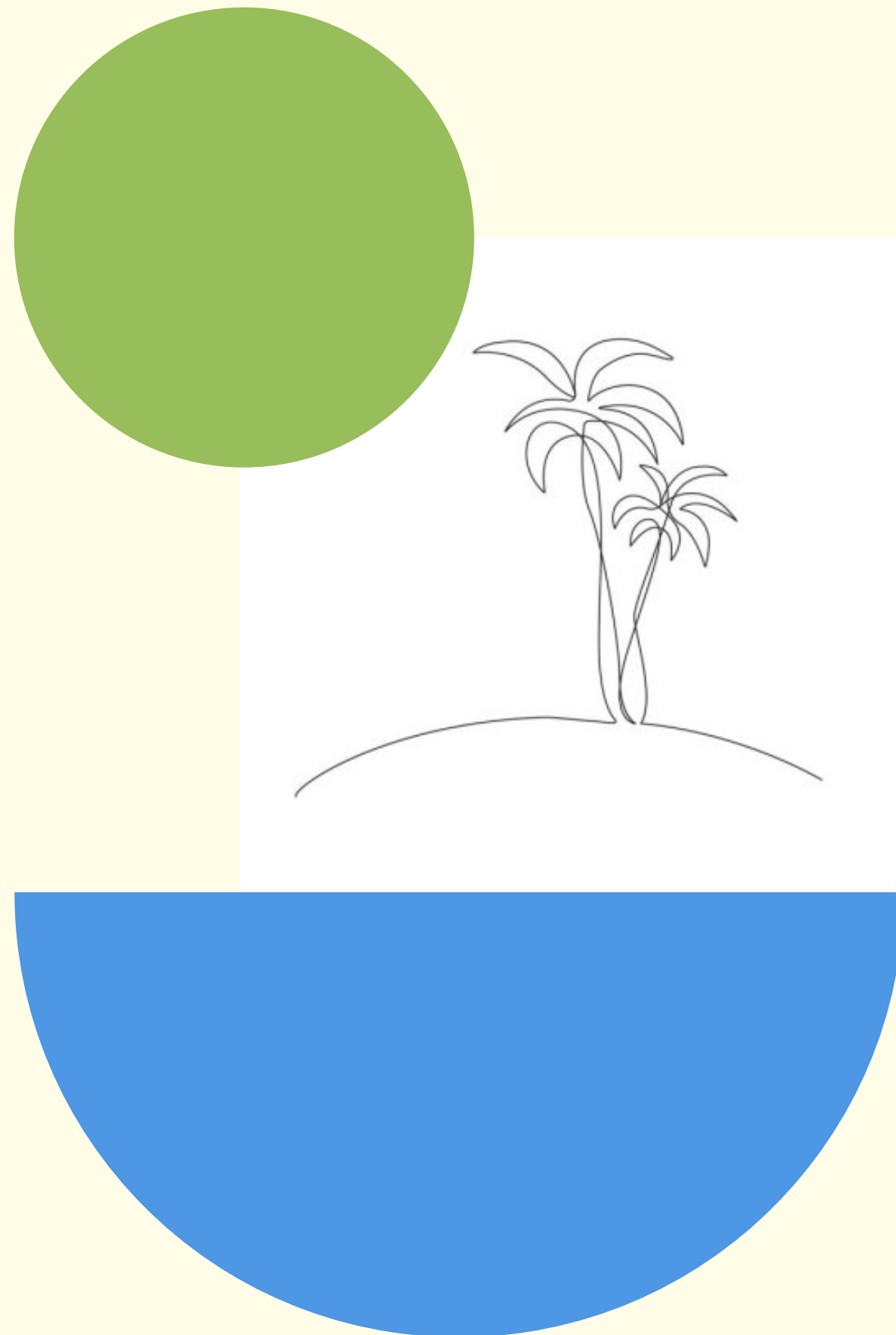
- Gebaseerd op de [Methode Gezins-creatieve therapie](#) van [Frans Beelen \(2003\)](#). Gericht op versterking ouderpositie.
- Korte behandeling, ongeveer zes sessies. Waar therapeut eerst de opdrachten bedenkt en de regie hierna overdraagt aan ouders.
- Laagdrempelige manier om te oefenen met de ouderrol aannemen voor ouders.
- Tastbare voorbeelden vanuit de therapie, waar samen met ouders op gereflecteerd kan worden.

Mentalization- Informed Systemic Therapy

Door de combinatie van het speelse element en reflectie komt de focus te liggen op relevante zaken terwijl spanning wordt gewaarborgd (Asen & Fonagy, 2021).

Oplossingsgericht werken

Net als bij oplossingsgericht werken kunnen ouders door ervaren stil te staan bij wat er goed gaat zich versterkt voelen in hun ouderpositie (de Vries & Prüst, 2017).

Voorbeeld opdracht Eiland maken

Gezin krijgt de opdracht om gezamenlijk een eiland te maken op een groot vel A3. Materiaal staat vrij, bijv. krijt of verf.

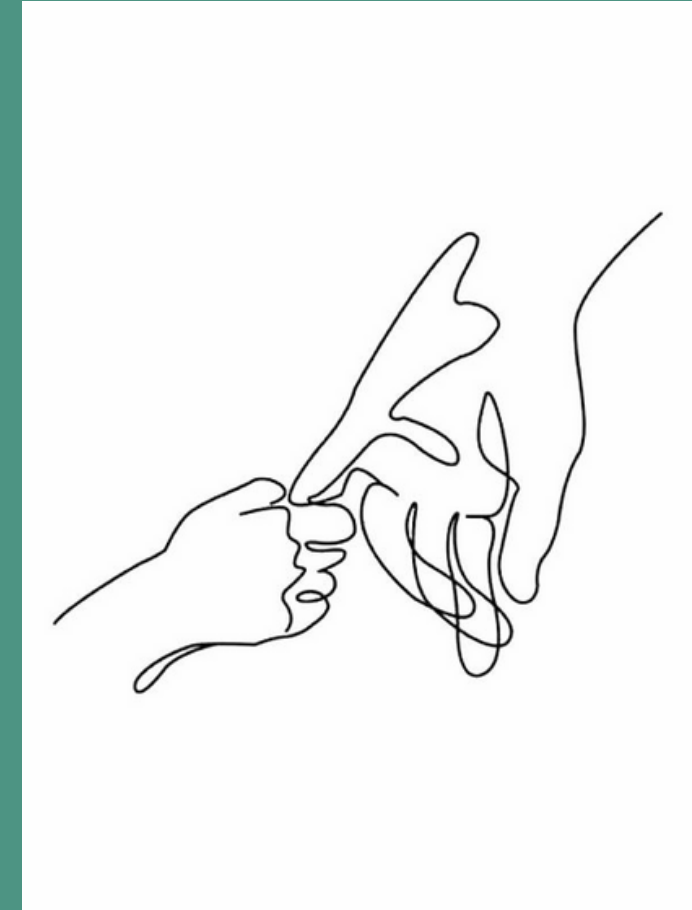
Ouders worden daarbij uitgenodigd de leiding te nemen en gezamenlijk met hun kind af te stemmen wat er allemaal op het eiland komt. Hierbij wordt de vraag gesteld wat elk gezinslid nodig heeft op het eiland?

Twee recente onderzoeken

Versterking ouder - kind relatie & Beeldende therapie

RCT van BT training voor ouders naast individuele BT voor kinderen.

Gemengde resultaten. Bijvoorbeeld significant verschil gemeten bij de zelfperceptie van de kinderen van interventiegroep op drie van de vier gebieden zoals cognitieve vaardigheden (Zeevi et al., 2018).

CCT van BT groepstherapie voor moeders met jonge kinderen.

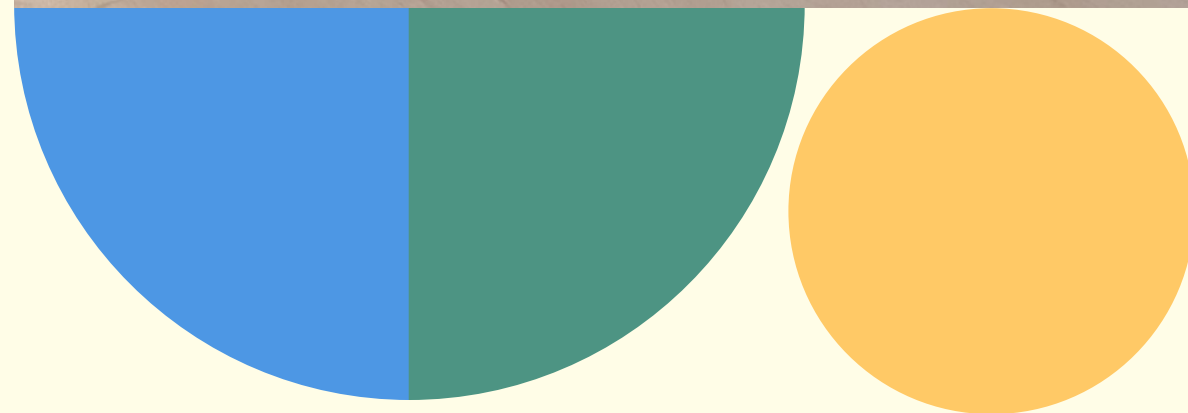
Gemengde resultaten. Bijvoorbeeld significant verschil gemeten bij de zelfperceptie van moeders op het geobserveerde positieve gedrag op de ouder-kind relatie (Gray Armstrong et al., 2019).

Beeldende Gezinsobservatie

Ontwikkeld in de praktijk als **diagnostiek** voor kortdurende behandeling Vibes in 2021. Bestaat uit een vrije beeldende opdracht, nabespreking en beknopte psycho-educatie. Gebaseerd op de observatie bijeenkomst van Beelen (2003).

Rollenspel 15 minuten

Drie deelnemers nodig!
De rest stapt in de rol van
observeerder....

Observatie gericht op de
samenwerking en interactie

Behandelen van mensen met een
eetstoornis is maatwerk. Wanneer
familieleden samenwerken met elkaar
kan dit bijdragen aan het herstel van het
gezinslid met de eetstoornis (Treasure et
al., 2021).

Wat viel er op tijdens het beeldend werken bij het 'gezin'?

Onderlinge
interactie en
afstemming

Samenwerking
en rolverdeling

Stemming
tijdens het
beeldend
werken

Interactie met
het beeldend
materiaal

Krachten en
kwaliteiten

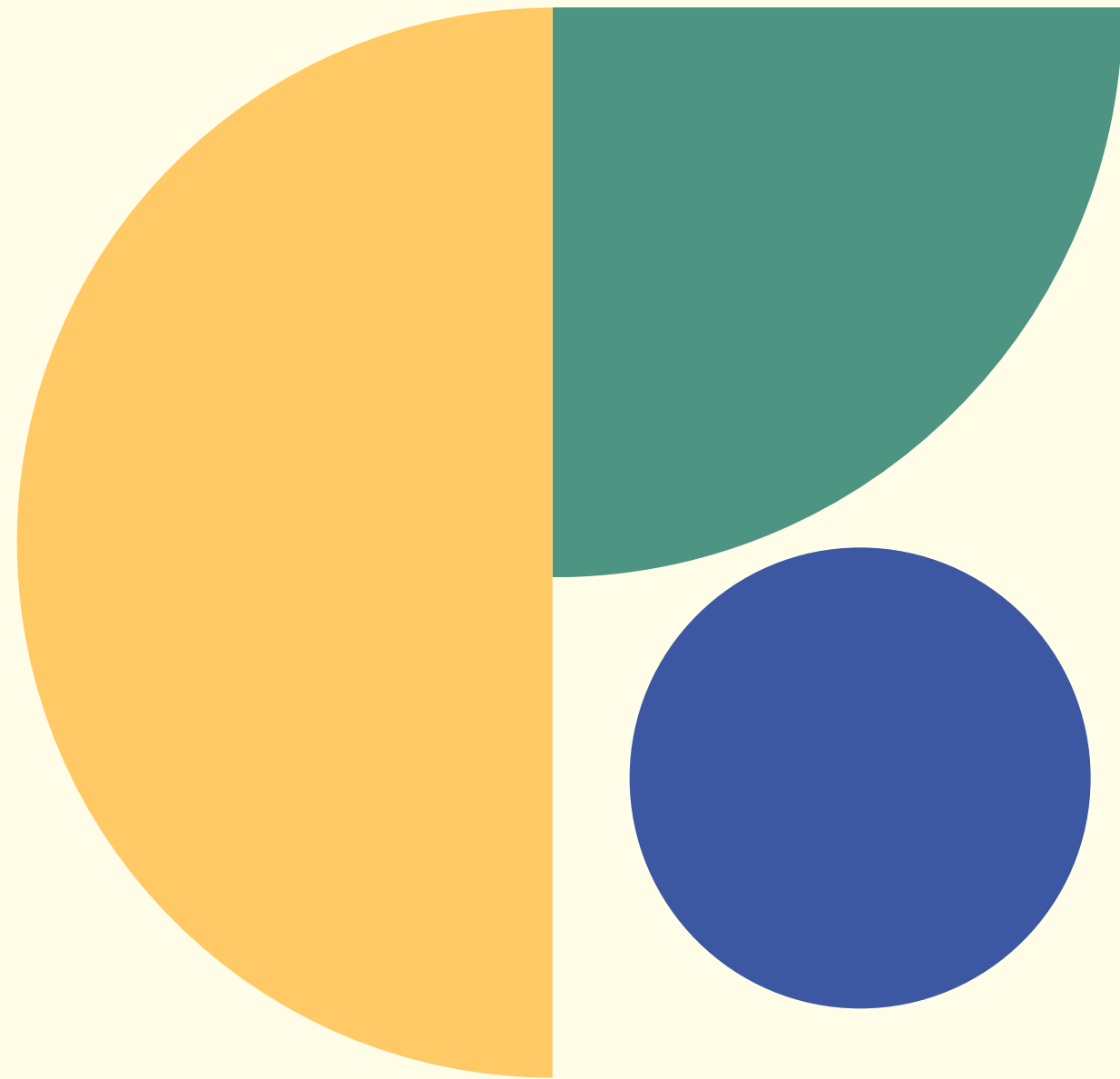
Blik op de toekomst...

Huidig nog geen onderzoek gevonden over beeldende gezinstherapie bij eetstoornissen.... Dus hier wil ik zelf onderzoek naar doen!

'In hoeverre draagt een beeldende gezinsobservatie bij aan de diagnostiek van samenwerkingspatronen van gezinssystemen met een jongere met een eetstoornis?'

Kwalitatief onderzoek met kwantitatief element 2023

Master Vaktherapie aan de Hogeschool
Arnhem Nijmegen

Dank voor jullie aandacht!

Ruimte voor vragen, tips en tops.

Bronnen

Bronnenlijst kan aangevraagd worden via e-mail
k.vandemaat@rivierduinen.nl

